

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 68/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. marca 2015 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., ktorými namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici vedenými pod spisovými značkami: 17 NcC 49/2013 (Rvp 4449/2014), 15 NcC 108/2013 (Rvp 4450/2014), 15 NcC 109/2013 (Rvp 4451/2014), 17 NcC 53/2013 (Rvp 4452/2014), 12 NcC 40/2013 (Rvp 4453/2014) z 30. decembra 2013; 16 NcC 103/2013 (Rvp 4448/2014), 17 NcC 52/2013 (Rvp 4456/2014), 16 NcC 113/2013 (Rvp 4455/2014), 16 NcC 101/2013 (Rvp 4454/2014), 16 NcC 92/2013 (Rvp 5386/2014), 12 NcC 100/2013 (Rvp 5391/2014), 12 NcC 67/2013 (Rvp 5392/2014) z 30. januára 2014; 12 NcC 101/2013 (Rvp 5387/2014), 12 NcC 84/2013 (Rvp 5388/2014), 12 NcC 97/2013 (Rvp 5389/2014), 16 NcC 98/2013 (Rvp 5390/2014), 15 NcC 121/2013 (Rvp 5393/2014), 15 NcC 104/2014 (Rvp 5394/2014), 15 NcC 122/2013 (Rvp 5395/2014) z 18. februára 2014, a takto

rozhodol:

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod spisovými značkami: Rvp 4448/2014, Rvp 4449/2014, Rvp 4450/2014, Rvp 4451/2014, Rvp 4452/2014, Rvp 4453/2014, Rvp 4454/2014, Rvp 4455/2014, Rvp 4456/2014, Rvp 5386/2014, Rvp 5387/2014, Rvp 5388/2014, Rvp 5389/2014, Rvp 5390/2014, Rvp 5391/2014, Rvp 5392/2014, Rvp 5393/2014, Rvp 5394/2014 a Rvp 5395/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 68/2015.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 16. apríla 2014 a 12. mája 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uvedenými v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka doručila Okresnému súdu Revúca (ďalej len „okresný súd“) žaloby o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy (ďalej len „žaloby o náhradu škody“), ktorými sa proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, domáha svojich nárokov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ku vzniku škody malo podľa

nej dôjsť kontinuálnym a zásadným zásahom do jej základných práv, najmä práva na poskytnutie súdnej ochrany v zákonom predpokladanej kvalite a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v exekučných konaniach vedených okresným súdom, ktorých účastníkom na strane oprávneného bola sťažovateľka.

Sťažovateľka v záujme ochrany svojho práva na spravodlivé konanie sformulovala „už v úvode podanej žaloby požiadavku na to, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci (tohto sporu) inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu... sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkovi konania (námietka zaujatosti z objektívneho pohľadu)“. V rámci odôvodnenia svojej požiadavky okrem iného poukázala na skutočnosť, že okresný súd, ktorý zapríčinil svojím nesprávnym úradným postupom vznik škody na jej strane, nemôžu byť zároveň orgánom súdnej moci, ktorý bude o tejto škode rozhodovať, ďalej na to, že takýmto postupom by došlo k nerešpektovaniu zásady „nemo debet esse iudex in propria causa“, a taktiež na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa rozhodovania o nestrannosti zákonného sudcu.

Krajský súd napadnutými uzneseniami rozhodol tak, že nevyhlásil všetkých sudcov okresného súdu z prerokovania a rozhodovania v predmetných konaniach. Napadnuté rozhodnutia krajského súdu sú podľa sťažovateľky *«nesprávne, zakladajúce zásah do jeho základných práv, konkrétne:*

- základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. práva na súdnu ochranu a osobitne práva na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR) a práva na prerokovanie veci nestranným súdom;

- základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl.6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“), t. j. práva na nestranný súd zriadený zákonom.».

V rámci svojej argumentácie sťažovateľka poukázala aj na právne závery obsiahnuté v judikatúre ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúce sa rozhodovania o nestrannosti zákonného sudcu (napr. nález sp. zn. II. ÚS 283/2009 z 26. novembra 2009, nález sp.zn. III. ÚS 116/06 z 5. septembra 2006,

uznesenie sp. zn. II. ÚS 336/09 z 8. októbra 2009, nález sp. zn. III. ÚS 47/05 z 11. mája 2005, nález sp. zn. I. ÚS 46/05 zo 17. marca 2005, nález sp. zn. IV. ÚS 345/09 z 8. októbra 2009, rozsudok ECHR Findlay v. Spojené kráľovstvo z 25. 2. 1997, odsek 73, rozsudok ECHR Kyprianou v. Cyprus z 15. 12. 2005 atď.) a odvolávajúc sa na ňu uviedla, že „objektívna námietka porušenia neustrannosti je dôvodná. Dôvodnosť námietky porušenia neustrannosti je závažne podporená tiež tým, že:

a) pomer sudcu k veci, ktorý má za následok jeho zaujatosť, v danej veci vyplýva aj z právneho záujmu sudcu na prejednávanej veci, pretože môže byť rozhodnutím súdu priamo dotknutý vo svojich právach (ust. § 22 zákona č. 514/2003 Z. z.);

b) vylúčený je sudca aj preto, že získal o veci poznatky iným spôsobom, než z dokazovania na konaní (priamo výkonom funkcie sudcu na súde, ktorý škodu spôsobil);

c) do úvahy prichádza aj vzťah ekonomickej závislosti (zníženie rozpočtovaných prostriedkov súdu splnením povinnosti úhrady škody sťažovateľovi).“.

Podľa sťažovateľky objektívna skutočnosť spočívajúca v tom, že jej žaloby o náhradu škody spôsobenej rozhodovaním jednotlivých sudcov okresného súdu majú byť prerokované a rozhodnuté sudcami toho istého okresného súdu, ktorí majú medzi sebou „minimálne kolegiálny a väčšina isto i priateľský vzťah“, vyvoláva dôvodnú pochybnosť o nezaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, ktorí sa vzhľadom na dané okolnosti prípadu nemôžu javiť v očiach strán ako nezávislí. V tejto súvislosti sťažovateľka uviedla, že Krajský súd v Trnave, Krajský súd v Nitre a Krajský súd v Prešove dospeli vo viacerých svojich rozhodnutiach v skutkovo a právne obdobných veciach k opačnému právnenému záveru, ako krajský súd v napadnutých uzneseniach.

Podľa sťažovateľky „V danej veci nie je možné nastoliť nápravu porušených práv podaním dovolania z dôvodu podľa ust. § 237 písm. g) OSP (dovolanie nie je prípustné)! Dovolanie nie je prípustné ani z iných všeobecných dôvodov...“. V tejto súvislosti sťažovateľka poukázala na konania ústavného súdu vo veciach vedených po sp. zn. I. ÚS 265/05, III. ÚS 24/05 a sp. zn. III. ÚS 74/2011, v ktorých preskúmaval rozhodnutia súdov o zaujatosti sudcov. Ústavný súd však uvedenú rozhodovaciu prax podľa

sťažovateľky bez akéhokoľvek zdôvodnenia porušil práve a len v jej prípade. Sťažovateľka taktiež poukázala na odôvodnenie publikovaného uznesenia (Zo súdnej praxe č. 40/1998) Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 20/97.

Z uvedeného podľa sťažovateľky vyplýva „v právnom štáte jednoznačný záver, že vo veci je daná právomoc Ústavného súdu Slovenskej republiky rozhodnúť o podanej ústavnej sťažnosti, pričom vzhľadom k existencii viac ako 10.000 pozitívnych rozhodnutí krajských súdov Slovenskej republiky, ktoré predložil sťažovateľ ústavnému súdu ako dôkazy v konaní a ktoré svedčia o jednoznačnej potrebe vylúčiť okresné súdy z prejednávania a rozhodovania vecí s predmetom náhrady škody, neostáva nič iné, len zo strany ústavného súdu vyhovieť princípu legality a princípu právnej istoty a rozhodnúť podľa predloženého petitu“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší uvedené uznesenia, veci vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Sťažovateľka súčasne navrhuje, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) „vydal dočasné opatrenie, ktorým rozhodne o odklade vykonateľnosti napadnutého uznesenia...“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom vedené pod spisovými značkami: Rvp 4448/2014, Rvp 4449/2014, Rvp 4450/2014, Rvp 4451/2014, Rvp 4452/2014, Rvp 4453/2014, Rvp 4454/2014, Rvp 4455/2014, Rvp 4456/2014, Rvp 5386/2014, Rvp 5387/2014, Rvp 5388/2014, Rvp 5389/2014, Rvp 5390/2014, Rvp 5391/2014, Rvp 5392/2014, Rvp 5393/2014, Rvp 5394/2014 a Rvp 5395/2014 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto

sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o ich spojení uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

2. Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu.

Ústavný súd po preskúmaní predmetu preskúmaných sťažností týkajúcich sa napadnutých rozhodnutí krajského súdu a v kontexte svojich zistení dospel k záveru, že použitá argumentácia sťažovateľky v podaných sťažnostiach je totožná s jej právnou argumentáciou, ktorú použila v stovkách predošlých sťažností, ktorými sa ústavný súd už zaoberal v uplynulom období a v ktorých atakovala právne závery všeobecných súdov rozhodujúcich o námietkach zaujatosti vznesených sťažovateľkou v prvostupňových konaniach vedených pred okresnými súdmi, v ktorých si uplatnila svoje žalobné nároky podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na totožnosť tak v osobe sťažovateľky, ako aj v použitej právnej argumentácii a skutkových okolnostiach, ktoré boli podstatné pre ustálenie záverov všeobecných súdov aj vo veľkom množstve prípadov predošlých (a tiež posudzovaných ústavným súdom, pozn.), ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľke sú nepochybne známe dôvody odmietnutia sťažností v obdobných prípadoch, ako aj vyslovený právny názor ústavného súdu na danú právnu problematiku. A keďže v rozsahu použitej zásadnej argumentácie sťažovateľky k napadnutým rozhodnutiam krajského súdu sa táto nemení, nie je potrebné uvádzať tie isté dôvody odmietnutia, ako to je aj v prípade týchto sťažností. Vzhľadom na uvedené sa preto ústavný súd plne stotožňuje s dôvodmi svojich predchádzajúcich rozhodnutí (napr. sp. zn. I. ÚS 92/2013 z 13. februára 2013, sp. zn. I. ÚS 293/2013 z 29. mája 2013, sp. zn. III. ÚS 350/2013 z 18. júla 2013, sp. zn. III. ÚS 534/2013 z 29. októbra 2013, sp. zn. II. ÚS 87/2014 z 30. januára 2014 atď.), ktoré skončili odmietnutím rovnakých, resp. podobných sťažností sťažovateľky z dôvodov tam

uvedených. Ústavný súd v posudzovaných prípadoch nemá dôvod meniť svoje už ustálené právne názory, a preto v podrobnostiach odkazuje na už citované svoje skoršie rozhodnutia, v dôsledku čoho pristúpil k odmietnutiu týchto sťažností pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V závere ústavný súd poznamenáva, že právny zástupca sťažovateľky aj takýmto spôsobom zahľucuje ústavný súd podaniami, o ktorých je/musí si byť už dopredu vedomý, že nebudú v konaní pred ústavným súdom vzhľadom na rovnaký spôsob ich vybavenia v predošlom období úspešné, a ktorých spracovanie z hľadiska časového a kapacitného bráni ústavnému súdu venovať sa tým veciam, ktoré si zasluhujú pozornosť, dokonca i jeho zásah. Takýto postup advokátskej kancelárie ústavný súd vníma len ako snahu o získanie materiálnych prostriedkov (odmeny) bez ohľadu na to, či taký postup zákon umožňuje, a je to porušením buď zákonných alebo etických povinností advokáta.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. marca 2015